

Ermes Ronchi

DISATI KRISTA

*Komentari
nedjeljnih i blagdanskih evanđelja
Godina C*

Naslov izvornika:
Ermes Ronchi:
Respirare Cristo. Commenti ai Vangeli festivi. Anno C
© 2006 Edizioni San Paolo s.r.l.
Piazza Soncino, 5 – 20092
Cinisello Balsamo (Milano)
www.edizionisanpaolo.it

Nakladnik i copyright za hrvatsko izdanje:

© 2019 by SALESIANA d.o.o.
Omiška 8, Zagreb
salesiana@salesiana.hr
www.salesiana.hr

Biblijski tekstovi preuzeti iz:
Biblija (džepno izdanje), Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2016.
s dopuštenjem nakladnika

Za nakladnika: Mihovil Kurkut

Prijevod: Anto Stojić
Lektura: Katica Majdandžić-Stupac
Ilustracija na naslovnicu: Hrvoje Orlović
Grafičko oblikovanje korica: Ivana Štrbić
Grafička priprema: Salesiana d.o.o.
Tisak: Denona d.o.o., Zagreb

ISBN 978-953-205-185-8

ERMES RONCHI

DISATI KRISTA

KOMENTARI
NEDJELJNIH I BLAGDANSKIH EVANĐELJA
Godina C

Salesiana

Zagreb, 2019.

UVOD

Disati Krista

Naslov ove zbirke kratkih komentara nedjeljnih i blagdanskih evanđelja za godinu C uzet je iz knjige *Život svetog Antuna*, koju je napisao sveti Atanazije Aleksandrijski. Antun, otac monaha, kad se već približavao smrti, pozvao je dvojicu svojih učenika koji su ga opratili na posljednju dionicu života i – pripovijeda životopisac – »promatraljući ih kao prijatelje, razvedrio se u njihovoј prisutnosti«, a zatim im se obratio posljednjim riječima: »Dišite uvijek Krista.«

Te riječi sažimaju duhovno iskustvo jednog od najvećih ljudi kršćanske povijesti: pustinjaka koji je na kraju otkrio prijateljstvo, pokornika koji je postao radostan prijatelj, umirućega čiji se dah pomiješao s dahom onoga koji vječno živi.

Disati Krista. »Ta meni je živjeti Krist« (Fil 1,21). Krist je bitan kao disanje, lagan kao dah, kao disanje koje je neodvojivo od tebe. Nije daleko od tebe, nije naporno, nije iza devet mora, iza devet gora ni iza puštinje: s lica i s leđa te obuhvaća (usp. Ps 139,5). On je tvoj život. On je tu. Traži da ga prihvatiš. Treba više tvoju svjesnost nego tvoje naprezanje.

»Dišite uvijek Krista«, to je poruka oca monahâ koji svakom pojedinom kaže: budi svjestan da je Krist stvar-

nost koja te obuhvaća, on je tvoje nevidljivo i potrebno životno okruženje, uronjen si u njega, treba ga disati, ljubav je i treba ga ljubiti. »U njemu doista živimo, mičemo se i jesmo« (Dj 17,28).

Usporedba s disanjem u duhovnom životu stara je i smjera beskonačnomu. »Gospod, Bog, napravi čovjeka od praha zemaljskog i u nosnice mu udahne dah života: Tako postane čovjek živa duša« (Post 2,7). U biblijskom govoru riječ *nephesh* znači još i grlo, disanje, životni dah, duh, duša.

Grčka riječ *psyché* (duša, život) povezana je etimološki s indoeuropskim korijenom *bhs*, »puhati« i označava dah, životni dah, disanje.

Božji dah održava Adama na životu. Ono što čovjeka čini čovjekom jest Božji dah u njemu. Taj dašak je njegova duša. Božanski dah darovan je jedino čovjeku i njega ne posjeduju ostala Božja stvorenja. Čovjek je čovjek po tome Božjem dahu. Udio u božanstvu posebna je odlika čovještva.

Na taj način diše svijet usklađeno s kozmičkim disanjem, s utjelovljenjem, a zatim pri izlaska iz tijela. Svijet diše iz noći u noć, iz božićne noći u pashalnu, iz otajstva u otajstvo.

Gdje ponovno pronaći to disanje?

Da bih disao Krista, poći ću u potragu za onim što je Isusu najbliže, a to je njegova riječ. Izložit ću se evanđelju kao vjetru, kao mirisu, kao velu od svjetlosti. Hodat ću po evanđelju kao da prolazim kroz raspjevan oblak ili zračnu svježinu. Ulazit ću tako dan za danom ovisan o Riječi srcem i s vremenom joj predan, nastanit ću se u njoj kao u svom domu. Bit ću kao Marija iz Betanije, posjednut do Isusovih nogu, opijen njegovim

riječima, u želji da očuvam njegove nove poglede na život.

To je ono što sam pokušavao činiti u trenutcima dok sam razmišljao nad nedjeljnim i blagdanskim evanđeoskim odlomcima. Oni nas zovu da uskladimo vlastito disanje s neizmjernim dahom koji neprestano sjedinjuje vidljivo i nevidljivo, zemlju i nebo, svijet i ono onkraj njega. Poziva da se diše svemirski sklad.

VRIJEME DOŠAŠĆA

1. NEDJELJA DOŠAŠĆA

DOŠAO JE DA PUTUJE S ČOVJEKOM, A NE DA MU SUDI

Jr 33,14–16:

U one dane i u vrijeme ono podići će Davidu izdanak pravedni.

1 Sol 3,12–4,2:

Gospodin vam učvrstio srca da budu besprijeckorno sveta pred Bogom i Ocem našim o dolasku Gospodina našega Isusa i svih svetih njegovih s njime.

Lk 21,25–28.34–36:

Približuje se vaše otkupljenje.

U ono vrijeme reče Isus: »I bit će znaci na suncu, mjesecu i zvjezdama, a na zemlji bezizlazna tjeskoba naroda zbog huke mora i valovlja. Izdisat će ljudi od straha i iščekivanja onoga što prijeti svijetu. Doista, sile će se nebeske poljuljati. Tada će ugledati Sina Čovječjega gdje dolazi u oblaku s velikom moći i slavom. Kad se sve to stane zbivati, uspravite se i podignite glave jer se približuje vaše otkupljenje.«

»Pazite na se da vam srca ne otežaju u proždrljivosti, pijanstvu i u životnim brigama te vas iznenada ne zatekne onaj Dan jer će kao zamka doći na sve žitelje po svoj zemlji. Stoga budni budite i u svako doba molite da uzmognete umaći svemu tomu što se ima zbiti i stati pred Sina Čovječjega.«

Došašće je prije svega prodor proroštva. To je, recimo odmah, prorokov navještaj koji ocrtava Božje obriše: »Ja će ispuniti dobro obećanje.« Koje obećanje? Jer meni ne znači mnogo Bog koji je vjeran samome sebi,

svojoj zadanoj riječi. Toga mi imamo na pretek, za tako malu objavu ne trebamo proroka.

Ja trebam Boga vjerna riječima »dobra« za čovjeka, riječima »dobra« za mene; vjerna ne samomu sebi, nego neumornoj ljubavi koja ne nalazi svoga subotnjeg počinka sve dok ja ne dohvativim »svoje dobro«. Ganut sam zbog Boga u kojega se mogu pouzdati. Ja se u njega uzdam jer se on meni povjerava, uzdam se u Boga koji je meni vjeran.

Dok prorok govori o Bogu, evanđelje počinje oslikavati svijet: tjeskoba, strah, ratovi. Danas nije teško čuti ratnu tutnjavu, prasak eksplozija, čovjekovu pomamu. Toga je bilo uvijek, i to je naša povijest.

U tom uvijek istom bjesnilu, eto Isusove novosti: »Ugledat će Sina Čovječjega gdje dolazi u oblaku.« Bog je ispitao svijet i video da se jako udaljio od njega. Umjesto da ga napusti, on se uputio prema njemu da premosti svu nastalu udaljenost.

Bog je ispitao čovjeka i video koliko se udaljio. Umjesto da ga osudi, on mu je pošao ususret da tako poništi daljine.

Gospodin me ispituje, nalazi moje otežalo srce i potkušava mu se približiti da ga i tako otežalo osjeti.

Došašće je Božja blizina. Ali on neće doći u oblaku, nego u malim čistim gestama srca koje žeda za mirom. On neće doći na plamenu prijestolju, nego u nenadanim potrebama moga bližnjega, u nezasluženoj ljubaznosti brata ili nekoga meni nepoznata čovjeka.

Ja sam tako u svijetu građanin i stranac: čuvar dana i hodočasnik vječnosti, gledam u oči stvorenja i u isto vrijeme motrim nebeski svod; podižem glavu gore visoko i pognut bdijem nad braćom. Pomno motrim svoje

srce i nebeskog Oca. Nikada se ne odričem jedne ljubavi u ime druge misleći na Pavlovu opomenu: »Gospodin vam dao te jedni prema drugima i prema svima obilovali ljubavlju.« Nije dovoljno ljubiti, treba obilovati ljubavlju; ne samo prema nekim koji su ti potrebni za tvoj afektivni život, nego prema svima. Obilovati, davati bez mjere, bez zadrške, evanđeoski, davati božanski, bez računice.

Kako u sve bezosjećajnjem svijetu ljubiti obilato?
Kako davati rasipno u svijetu koji je škrt na osjećajima?

A upravo to će, jamči sv. Pavao, učvrstiti srce svijeta, srce koje, poput Boga, pronalazi počinak jedino tako da se još više trudi.

Liturgijski kalendar

Nedjelje i zapovijedani blagdani

GODINA C

2018. – 2019.

PROSINAC 2018.

- 2. N 1. došašća
- 8. Su Bezgrešno začeće BDM
- 9. N 2. došašća
- 16. N 3. došašća
- 23. N 4. došašća
- 25. U Božić –
Rođenje Gospodinovo
- 30. N Sveta obitelj

SIJEČANJ 2019.

- 1. U Sveta Marija Bogorodica
- 6. N Bogojavljenje
- 13. N Krštenje Gospodinovo
- 20. N 2. kroz godinu
- 27. N 3. kroz godinu

VELJAČA 2019.

- 3. N 4. kroz godinu
- 10. N 5. kroz godinu
- 17. N 6. kroz godinu
- 24. N 7. kroz godinu

OŽUJAK 2019.

- 3. N 8. kroz godinu*
- 10. N 1. korizmena
- 17. N 2. korizmena

- 24. N 3. korizmena

- 31. N 4. korizmena

TRAVANJ 2019.

- 7. N 5. korizmena
- 14. N Cvjetnica
- 21. N Nedjelja uskrsnuća
Gospodinova
- 28. N 2. vazmena

SVIBANJ 2019.

- 5. N 3. vazmena
- 12. N 4. vazmena
- 19. N 5. vazmena
- 26. N 6. vazmena
- 30. Č Uzašašće
Gospodinovo

LIPANJ 2019.

- 2. N 7. vazmena*
- 9. N Duhovi
- 16. N Presveto Trojstvo
- 20. Č Tijelovo
- 23. N 12. kroz godinu
- 24. Po Rođenje
sv. Ivana Krstitelja
- 30. N 13. kroz godinu

SRPANJ 2019.

- 7. N 14. kroz godinu
- 14. N 15. kroz godinu
- 21. N 16. kroz godinu
- 28. N 17. kroz godinu

KOLOVOZ 2019.

- 4. N 18. kroz godinu
- 6. U Preobraženje
Gospodinovo
- 11. N 19. kroz godinu
- 15. Č Uznesenje BDM
- 18. N 20. kroz godinu
- 25. N 21. kroz godinu

RUJAN 2019.

- 1. N 22. kroz godinu

8. N 23. kroz godinu

- 15. N 24. kroz godinu
- 22. N 25. kroz godinu
- 29. N 26. kroz godinu

LISTOPAD 2019.

- 6. N 27. kroz godinu
- 13. N 28. kroz godinu
- 20. N 29. kroz godinu
- 27. N 30. kroz godinu

STUDENI 2019.

- 1. Pe Svi sveti
- 3. N 31. kroz godinu
- 10. N 32. kroz godinu
- 17. N 33. kroz godinu
- 24. N Krist Kralj

* Ova knjiga ne donosi propovijedi za 8. nedjelju kroz godinu i 7. vazmenu nedjelju zato što ih nema ni u izvorniku.

Bilješka o autoru

ERMES RONCHI redovnik je i svećenik Reda slugu Blažene Djevice Marije (OSM). Rodio se 1947. godine u Racchiusu di Attimis u talijanskoj pokrajini Friuli, na sjeveroistoku Italije. Filozofske i teološke studije završio je na Pontifikalnom teološkom fakultetu Maria-numu, doktorirao je vjerske znanosti i antropologiju na Sorboni u Parizu, proučavajući početke monaštva.

Godine 2016. na poziv pape Franje propovijedao je korizmene duhovne vježbe Rimskoj kuriji.

Predaje Teološku estetiku i Ikonografiju na Maria-numu u Rimu, autor je mnoštva biblijskih i duhovnih tekstova. Piše kolumnе u raznim dnevnim novinama.

SADRŽAJ

UVOD <i>Disati Krista</i>	5
------------------------------	---

VRIJEME DOŠAŠĆA

1. NEDJELJA DOŠAŠĆA DOŠAO JE DA PUTUJE S ČOVJEKOM, A NE DA MU SUDI	11
2. NEDJELJA DOŠAŠĆA ZRNA PIJESKA U STROJU POVIJESTI	14
3. NEDJELJA DOŠAŠĆA KAD JE BOG PLESAO RADUJUĆI SE ČOVJEKU	17
4. NEDJELJA DOŠAŠĆA DVİYE UTROBE PUNE NEBA I BUDUĆNOSTI	20

BOŽIĆ I BOŽIĆNO VRIJEME

25. PROSINCA – BOŽIĆ – ROĐENJE GOSPODINOVO / <i>Polnoćka</i> BOG GLEDA SRCE	25
25. PROSINCA – BOŽIĆ – ROĐENJE GOSPODINOVO / <i>Misa zornica</i> KRIST SE RODIO ZATO DA SE JA RODIM	28
25. PROSINCA – BOŽIĆ – ROĐENJE GOSPODINOVO / <i>Danja misa</i> SVJETLO U LJUSCI OD ILOVAČE	31

NEDJELJA U BOŽIĆNOJ OSMINI SVETA OBITELJ ISUSA, MARIJE I JOSIPA BOŽJA ŠUTNJA U MARIJINU SRCU	34
1. SIJEČNJA – SVETA MARIJA BOGORODICA ON JE TAMO GDJE MU DOPUSTE DA UĐE	37
2. NEDJELJA PO BOŽIĆU KAD JE PRAH POSTAO TIJELO	40
6. SIJEČNJA – BOGOJAVLJENJE (SVETA TRI KRALJA) NAMA BLISKI SVECI	43
NEDJELJA NAKON BOGOJAVLJENJA KRŠTENJE GOSPODINOVO OTVORITI SE NEBU	46

VRIJEME KROZ GODINU

Prvi dio

2. NEDJELJA KROZ GODINU KANA, PLES BOŽJE LJUBAVI	51
3. NEDJELJA KROZ GODINU ZRNO SVJETLA	54
4. NEDJELJA KROZ GODINU PROROK SUSJEDNIH VRATA	57
5. NEDJELJA KROZ GODINU ON NA NAŠOJ LADI	60
6. NEDJELJA KROZ GODINU BLAGO NAMA S NAŠIM KRIŽEVIMA SREĆE	63
7. NEDJELJA KROZ GODINU JEDINI ZAKON KOJI ŠIRI SRCE	66

KORIZMENO VRIJEME

1. KORIZMENA NEDJELJA NAPAD NA VJERU	71
2. KORIZMENA NEDJELJA PREOBRAŽAVAJUĆE SLUŠANJE	74
3. KORIZMENA NEDJELJA JUČERAŠNJA NEPLODNOST SUTRAŠNJE DOBRO	77
4. KORIZMENA NEDJELJA OTAC UMORAN OD SLUGU ŽELI SINOVE	80
5. KORIZMENA NEDJELJA PRVI ZAKON: ČOVJEK TREBA ŽIVJETI	83
NEDJELJA MUKE GOSPODINOVE – CVJETNICA SASVIM DRUKČIJI BOG	86

USKRS I VAZMENO VRIJEME

NEDJELJA USKRSNUĆA GOSPODINOVA ŽENE SU POVJEROVALE JER SU SE SJETILE	91
2. VAZMENA NEDJELJA PREDATI SE SVJETLOSTI	94
3. VAZMENA NEDJELJA AKO NIJE LJUBAV, ONDA BAREM PRIJATELJSTVO ..	97
4. VAZMENA NEDJELJA NITKO IH NEĆE UGRABITI IZ MOJE RUKE...	100
5. VAZMENA NEDJELJA NEIZMJERNA MJERA LJUBAVI	103

6. VAZMENA NEDJELJA MI, GOSTOLJUBIVI DJELIĆI SVEMIRA	106
UZAŠAŠĆE GOSPODINOVO POSLJEDNJA RIJEČ: BLAGOSLOV	109
DUHOVI ON GOVORI TVOJIM JEZIKOM	112

VRIJEME KROZ GODINU

Drugi dio

PRESVETO TROJSTVO BOG KOJI UMNAŽA ŽIVOT	117
TIJELOVO – SVETKOVINA TIJELA I KRVI KRISTOVE DAJUĆI NAM SEBE, SVE NAM JE DAROVAO	120
11. NEDJELJA KROZ GODINU ŽENA S DRAGOCJENOM POMAŠĆU	123
12. NEDJELJA KROZ GODINU ŠUTNJA U OČEKIVANJU KRIŽA	126
13. NEDJELJA KROZ GODINU JAČI OD SVAKOGA »ALI«	129
14. NEDJELJA KROZ GODINU VELIĆINA SE MJERI SRCEM	132
15. NEDJELJA KROZ GODINU BUDUĆNOST U GLAGOLU: LJUBITI	135
16. NEDJELJA KROZ GODINU DVA LICA JEDINSTVENE LJUBAVI	138
17. NEDJELJA KROZ GODINU AKO IMAŠ PRIJATELJA...	141

18. NEDJELJA KROZ GODINU AKO DOBRA UGUŠE ODNOSE	144
19. NEDJELJA KROZ GODINU PITANJE BLAGA	147
20. NEDJELJA KROZ GODINU OGANJ I MAĆ	150
21. NEDJELJA KROZ GODINU U MENI BOG PREPOZNAJE SAMOGA SEBE	153
22. NEDJELJA KROZ GODINU DATI U NEPOVRAT	156
23. NEDJELJA KROZ GODINU MANJE LJUBITI	159
24. NEDJELJA KROZ GODINU JA VOLIM IZGUBLJENOGA SINA	162
25. NEDJELJA KROZ GODINU DAR KOJI JE RAZOTKRIJU PRIJEVARU	165
26. NEDJELJA KROZ GODINU BOG U RANAMA	168
27. NEDJELJA KROZ GODINU ČUDA BESKORISNIH SLUGU	171
28. NEDJELJA KROZ GODINU NE SAMO IZLIJEČEN	174
29. NEDJELJA KROZ GODINU DRAGA MI JE I BOŽJA ŠUTNJA	177
30. NEDJELJE KROZ GODINU BOGA NE MOŽEŠ ZASLUŽITI, NEGO PRIHVATITI ..	180

31. NEDJELJA KROZ GODINU
MALI VELIKI ČOVJEK 183

32. NEDJELJA KROZ GODINU
KAD BOG SVOJE IME SPLETE S NAŠIM IMENIMA 186

33. NEDJELJA KROZ GODINU
ČUVAR SVAKOG DJELIĆA 189

KRIST KRALJ SVEGA STVORENJA
KOMAD DRVA DA ČOVJEK MOŽE
MIRNO UMRIJETI 192

SVETKOVINE I BLAGDANI

8. PROSINCA – BEZGREŠNO ZAČEĆE BLAŽENE DJEVICE MARIJE
U TEBI MILOŠĆU CVJETAJU SVI POČETCI 197

24. LIPNJA – ROĐENJE SV. IVANA KRSTITELJA
SUMNJA NE MOŽE ZAUSTAVITI GOSPODINA 200

15. KOLOVOZA – UZNESENJE BLAŽENE DJEVICE MARIJE NA NEBO
ZAJEDNIČKO PRESELJENJE U ŽIVOT 203

1. STUDENOGA – SVI SVETI
LICA NASELJENA BOGOM 206

Liturgijski kalendar
Godina C (2018. – 2019.) 210

Bilješka o autoru 213

{ ERMES RONCHI }

Abeceda života

KOMENTAR EVANĐELJA
GODINA B

Salesiana

U PRIPREMI

Odriješiti jedra

KOMENTAR EVANDELJA
GODINA A

{ ERMES RONCHI }

Salesiana

Sva prava pridržana. Nijedan se dio ove knjige ne smije umnožavati, fotokopirati, reproducirati ni prenositi u bilo kakvu obliku (elektro-nički, mehanički i sl.) bez prethodne pisane suglasnosti nakladnika.

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 001016384.

ISBN 978-953-205-185-8

Tiskano u Hrvatskoj, siječanj 2019.

1 2 3 4 5 • 23 22 21 20 19